

I.

Timené dunenie vyvieralo akoby z útrobov zeme. ChvÍlami mohutnelo a chvÍlami zasa zanikalo a zavše bolo prerušované detonáciami a naplňovalo ovzdušie tušením neistoty a ukrytej hrozby.

Na širokom strniskovom úbočí tiahly sa dva čierne pásy čerstvo zoranej zeme. Obloha bola podivuhodne belasá a dva osamelé chuchvalce mrakov visely na nej ospale ako chumáče vaty.

Dunivý zvuk, ktorý na pár okaminov umíkol, pokračoval zasa ďalej vo svojej hrozivej piesni.

Starý rozložitý Patrick O'Brien znášal tieto zvuky zprvoti spokojne s výrazom opovrhnutia na vráscitej tvári, iba keď sa dunenie počalo meniť na otriasajúce výbuchy, jeho čelo sa zvrástilo a v očiach sa mu zapálily plamienky nenávisťi.

— Zastav, Dávid! — zahučal hlbokým, rozkazovačným basom na svojho šesťnásťročného syna, — ten Antikrist tam hore stvára zasa svoje prekliate čary!

Urastený chalan v blelej plátenej košeli a v nohaviciach, vy-nrnutých pod kolená, rozohnal sa a udrel poriskom biča obe kravky po spenených papuliach. Kravy zastaly a starý Patrick si odpľul.

— Pamätáš sa, Dávid, čo hovorili dôstojný pán v nedeľu na kázni? Svet sa odklonil od Boha a kráča po diablových chodníkoch. Boh ukryl pred ľuďmi mnohé tajomstvá prírody, ale diabol im ich odkryl, aby sa mohli medzi sebou vraždiť. Nestačily im vraždiace zbrane a otravné plyny, potrebovali ešte atomové bomby. Teraz uhýňajú od nich sami, ale zašli príďaleko a nemôžu sa vrátiť. My Írčania, máme to šťastie, že nenávidíme Angličanov, čo svet svetom stojí, preto sme sa držali od nich bokom. Ešte sa môžeme zachrániť...

— Ale dôstojný pán tiež povedal, že všetci ľudia sú naši blížni, teda aj Angličania...

— Čo táraš, ty somár, — pajedl! sa Patrick, — pán farár tým nemysleli Angličanov, lebo tí sľúžia diablovi, rozumieš? To hučanie tam ma znepokojuje, už sú tomu celé týždne, čo sa tie zvuky ozývajú naším údolím! To zasa ten Antikrist tam hore...

— Ale otec, veď sir Richard Mahoney je tiež Írčan, ako my...

Patrick sa už vážne nazlostil a jeho šedivá brada sa počala smlešne pohybovať.

— Počuj, Dávid, nepajed' ma! Čo som opvedal, povedal som! Nech je hoci aj tisíc ráz Írčan a keby jeho prekliaty zámok v horách slahal až po nebo, je to stratený človek, lebo sa celý zapredal Angličanom, a tí sú dobrí iba vtedy, keď nedýchajú. Prečo nežije poriadne, ako ostatní páni, há, prečo robí stále tie bezbožné pokusy, dopravuje na zámok stroje? Pán Boh ho potrestá a nás s ním. Hovorím ti, nebude pokoj, kým sa všetci z osady nevyhrnieme hore s faklami a kosákmi a nevykúrime ho z jeho čertovského hniezda!

Patrick O'Brien bol už celkom vážne nahnevaný a šedivú bradu mu až potrhávalo od jedu.

Vtom jeho pozornosť upútal biely fľak, ktorý sa pohyboval pomaly na okraji zalesnenej stráne.

— Zjem ten pluh aj s kravami, Dávid, — zvolal vzrušene, — ak ten biely fľak tam nie je naša Maureen!

— A veru je to ona, — krútil hlavu Dávid, — ale nerozumiem, čo tam môže dnes hľadať. Na hríby je trochu neskoro...

— Počuj, Maureen sa mi v poslednom čase nepáči s tými jej taľomnými vychádzkami! Čosi pred nami skrýva. No však ja to už vypátram! Ale teraz popožej kravy, aby sme do večera doorali!

Dávid zahrešil a nad údolím sa rozľahlo ostré plesknutie bĺča

II.

Pete Mallone váhal.

Je síce pravda, že podobné nutkania ovládly jeho myseľ už viac ráz behom roku, čo bol vo službách sira Richarda Mahoneya ale doteraz sa vždy hrdinsky premohol.

— Nie, nevrátim sa na staré chodníčky, — zaumienil si, lenže rozhodnutia ľudí, ako bol Pete Mallone, obyčajne nemajú dlhého trvania. A pokušenie bol veľmi silné, lebo sir Richard bol od včasného rána vo svojom laboratóriu.

Pete utrel prach na písacom stole a odložil prachovku nabok.

— Popozeráme sa trochu okolo, — povedal si a vycvičenými prstami opatrne otvoril umelecky ozdobené dvierka sekretáru. Vzdychol si, keď si spomenul na svoje rozhodnutie, ale potom si pomyslel, že také rozčlivenie teraz nie je na mieste.

S trasúcimi sa prstami vytiahol vývrtkou štopeľ a priložil fľašu s originálnym francúzskym koňakom k vyprahlým ústam. Pomyslel si ešte, že nikto nemôže od neho žiadať, by bol inakší, ako sú siu-

novia na celom ostatnom svete. Zalste všetci pljú pánov koňak a fajčia zásadne len páнове cigary, utišoval svoje svedomie a výdatne si prihnul.

Pustil aj druhý glg dolu tenkým gágorom, keď jeho líščia tvár odrazu zmeravela strachom.

— Pete, starý podvodník, pustíš tú fľašu! — zavznel ostrý hlas odo dverí. — To je ale prekvapenie, že sa dvaja starí známi stretajú za takýchto podivných udalostí!

Pete vyprskol, a keď sa obrátil a spoznal návštevníka, nejavilo sa v jeho očiach prílišné nadšenie zo stretnutia.

— Ako ste ma poľakali, Dupont, — povedal, kladúc fľašu s koňakom nazpät a jeho hlas stvrdol. — Nemáte tu čo hľadať, Dupont! Nechcem už s vami nič mať. Žijem poctivo...

— Dávaj si pozor, aby si na nestal svätým! Vidím, že žiješ poctivo. Oprašuješ učené knihy a čistíš topánky. Pritom si zavše uplješ z pábovej fľaše — posmieval sa votrelec.

— Všetko jedno, čo robím, ale s vami už nechcem nič mať, ako som povedal. Nikdy vám nezabudnem, do akej kaše ste ma vtedy dostali. Tam, kde ste vy zamiešaný, ide o krk!

Peteho tvár sa stiahla s výrazom odporu. Ukázal vystretým ukazovákom na dvere.

— Choďte, lebo zavolám siru Richarda!

— Neblázní, Pete! Veľmi by sa sir Richard začudoval, keby sa dozvedel, kto pije jeho koňak. A mohol by som mu aj iné veci porozprávať! — Dupontov hlas stvrdol. — Ostatne, nechcem nič od teba, iba aby si ma ohlásil svojmu pánovi. Tu máš návštvívenku a konaj svoju lokajskú povinnosť!

Pete poslušne vzal vizitku a pobral sa ku dverám.

— Samozrejme, nepoznáme sa! — volal za odchádzajúcim Dupont. — A keď budem chcieť od teba pár malých informácií, dúfam, že vieš, čo je tvoja povinnosť!

Pete neodpovedal, iba si povzdychol a zmizol za dverami.

III.

Keď sa James Preston konečne prebral z bezvedomia, otvoril pravé oko, ktoré ostalo nezakryté spleťou obväzov, ktorými bola jeho hlava celé omotaná.

Vracajúce sa povedomenie akoby sa bolo vzpríeralo vnímať obraz, ktorý sa oku ponúkal. Bol to zprvoti veľký previslý balvan porastený machom, ktorý upútal jeho nechápajúci zrak. Potom sa malá kvapka vody odlepila od výčnelku a rozpleštila sa na jeho leteckej kombinéze.

Tento nepatrný pohyb narušil jednotvárnosť obrazu, a uviedol jeho myšlienky do chodu.

Tisíce otázok, kde, prečo a ako, sosypalo sa na neho. Otvorené oko sklízlo pohľadom napravo aj naľavo.

Uvedomil si, že sa nachodí v akejsi jaskyni. Úzkym otvorom prenikalo dnu trochu denného svetla a zápasilo so svetlom lapáša, ktorý sa kolísal v rukách dievčaťa a maľoval na hrbolatých stenách jaskyne fantasticky sa pohybujúce tiene.

— Kde som to? — opýtal sa a pokúsil sa vstať, lenže sa mu to nepodarilo a prudká bolesť v pravej nohe posotila ho nazad na provizornú posteľ z lístia a machu.

— Musíte pokojne ležať! — povedala dievča. Nebojte sa, druhé oko je v poriadku, — povedala rýchle, keď spozorovala jeho pohľad — len ho máte zakryté obvazom. Modrín máte hodne, a vaša rana je v členku vymknutá.

Preston sa uspokojil s vysvetlením a tak, ako doteraz v každej nepríjemnej situácii, snažil sa ujasniť, čo sa vlastne stalo. Terajšie jeho polozenie bolo veľmi podivné, a všetko, čo okolo seba vnímal, vzdávalo sa mu akosi neskutočné. Niečo podivného bolo aj vo tvári dievčaťa, ktoré sa dívalo na neho.

— Som Maureen O'Brienová, — prerušila chvíľku mlčania, — bývam tu neďaleko v New Castle. Asi si neviete uvedomiť, čo sa s vami stalo, tak vám to rozpoviem. Predvčerom som bola tu v hore na hriboch. Náhodou som sa pozrela na nebo a najprv som myslela, že to vták letí. Myslela som si, že to nemôže byť lietadlo, lebo som nepočula nijaký hukot, keď zrazu nastal hore výbuch a tam, kde som myslela, že letí vták, ostal malý šedavý obláčik...

— Bol to môj helavion! Skvelý stroj a letí celkom bezhučne môj vynález! — prerušil jej rozprávanie Preston.

— Potom sa objavil biely padák, a ja som už vedela, že to bolo lietadlo...

— Narazil som na leteckú mínu, ale vy, dievčatko, asi neviete, čo to je to letecká mína. Viete, to je také rušivé žiarenie, nastavené na jedného smeru. Je to zabezpečovacie zariadenie proti nepriateľskému náletu. Ale nebolo by sa mi to stalo, keby sa mi ešte nad kanálom nebolo porúchalo kormidlo. Stratil som smer a narazil som... Divím sa ešte, že žijem!

— Veru, mali ste šťastie, — prikývla Maureen, — lebo keby ste boli spadli trochu viac doľava na tie ostré útesy, bolo by toho viac, ako vymknutý členok...

— Hovoríte teda, že som mal šťastie, — usmial sa. — Máte pravdu, bolo to naozaj šťastie. Ešte ani teraz neverím tomu celkom, že som sa zachránil. Všetko mi pripadá podivne neskutočné! Katastrofa, pád, jaskyňa a skutočnosť, že žijem. V tom mizivom okamihu po explózii stačil som si uvedomiť len jedno, že je všetkému koniec. No, darmo je, — povzdychol si, — stalo sa niečo, s čím môže človek môjho druhu vždy počítať: Mal som šťastie!

Maureen ho napnute počúvala.

— Čím ste? — opýtala sa ho, keď sa odmičal.

Usmial sa.

— Volám sa James Preston a som čosi ako odroda vojaka.

— Akože? — začudovala sa, — veď teraz štát nemá vojska, bolo by to protu ústave! O tom sme sa iba v dejepise učili.

— Máte pravdu, nemyslel som to s tým vojakom doslova, chce som iba povedať, že teraz je každý občan, ktorý koná svoje povinnosti voči štátu, vojakom. Spojené európske národy nemajú vojska, ja som to myslel inakšie, ale s tým si nelámete hlavu!

James Preston sa oddal myšlienkam, a zatiaľ, čo Maureen vymieňala jeho obväzy, jeho myseľ blúdila v ďalekej i nedávnej minulosti.

V spomienkach sa mu vybavila náhle chvíľka, keď stál pred svojím nevlastným otcom, lordom Cecilom Prestonom, ktorý ho bol adoptoval ešte ako malú sirotu, a teraz mu James ako dvadsaťštyriročný mládenec podával skvelé vysvedčenie zo svojich práva ukončených štúdií.

— Teším sa z tvojich nevšedných úspechov, — hovoril lord hlbokým hlasom, — ale, aby som sa ti priznal, neprekvapilo ma to, lebo som tie úspechy od teba aj očakával. Ty vidíš, že som už starý človek, a že som tak trochu idealista a to so všetkými nevýhodnými prívlastkami tohto slova. Mojmím najväčším ideálom bolo aj ostáva Spoločnosť európskych národov. Myslím však, že som bol pri uskutočňovaní jej ideálov viac teoretikom ako praktikom. Viete, že mier je vážne ohrozený, a ja by som chcel, aby si ty bol praktikom...

Stlsli si ruky a Jamesov život sa od tej chvíli zmenil od základov.

Čím sa stal James? Bol námorníkom, odvážnym pilotom, dobrým druhom, — podľa toho ako mu prikazoval šifrovaný odkaz, opatrený tajným heslom. James nerozmýšľal, ale konal ako dobre vyvíčený vojak.

— Spoločnosť európskych národov nemá vojska, ktoré by spravovalo zákonmi vojenskej taktiky, má iba občanov, ktorí vykonávajú rozkazy...

Tieto slová lorda Cecila tanuly mu na myslí, keď odpovedal na otázku Maureen.

Potom jeho myseľ zaujaly udalosti, ktoré sa ako mraky prevyšili nad Spoločnosťou európskych národov, čiže SEN, ako znela jej oficiálna zkratka.

Ako sa zdalo, prepukla hrozba atomového veku a tri vybuchnuvšie atomové bomby boly akoby varovné výkriky, ktoré mali upozorniť ľudstvo, aby sa vrátilo s kratšej cesty...

Bola to krátka a podivná vojna, ktorá započala bez vyhlásenia

a vlastne sa ani nevedelo, či už prestala. Prvá navštívenka, ako pozdrav Bloku ázijských národov, padla na severné Írsko a narobila v SEN veľkú paniku. SEN na to odpovedala dvoma bombami, z ktorých jedna spadla na Formóze a druhá dopadla na Tokio. Jednu z nich shodil James Preston... Potom nastala prestávka, a to veľmi podivná, lebo nikto nevedel, kto je víťaz a kto je porazený. Medzitým sa na obidvoch stranách zdokonaľovali zbrane a nastalo čudné ticho, o ktorom každý vedel, že je to ticho pred búrkou.

Jamesovou tvárou preletel tieň bolesti.

— Bolí? — opýtala sa Maureen súcitne. — O chvíľku budem so všetkým hotová, a nebudem vás už trápiť...

— Nebolí, Maureen, iba sm si na čosi spomenul, — usmial sa a pokračoval ďalej vo spomienkach.

Keď sa totiž po roku vrátil na Preston Hill, čakala ho tam hrozná správa, že jeho dobrý adoptívny otec zahynul pri atentáte. Nikto mu nevedel vysvetliť, ako sa to stalo a James prisahal vrahovi pomstu. Nič mu neostalo, iba zlaté náramkové hodinky s podobiznou lorda Cecila, ktoré mu tento daroval raz ako dar k narodeninám. Z Preston Hillu ostalo iba smutné rumovisko.

Otvoril veko hodínok, aby s ešte raz pozrel na podobu, ktorá mu bola drahá a vtedy s prekvapením spozoroval v hodinkách složený malý papierik.

„Odleť ihneď do Castle v severnom Írsku“ znel šifrovaný rozkaz a James nerozmýšľal dlho. Bolo to síce pre neho malou záhadou, ako sa mohol odkaz dostať do jeho hodínok, ale aj ostatné rozkazy dostával rozmanitým a podivným spôsobom. Okrem toho dúfal, že sa dostane na stopu vrahovu a tak odletel.

— Aby som ešte nezabudla, v košíku máte jedlo a fľašu jablčného vína, — vytrhla ho Maureen z myšlienok. — Teraz sa musím poháňať, aby naši nespozorovali moju neprítomnosť, ale zajtra zase prídem. Tak s Bohom!

Maureen odišla a Preston osamel so svojimi myšlienkami.

IV.

Červená žiarovka nad dverami laboratória sa rozžiarila a zhasla.

Sir Richard Mahoney vstal a jeho vysoké čelo, ktoré sa neporovnateľne rozširovalo do velikej plešiny, pokrýlo sa hlbokými vráskami nevôle.

— Hej, Astor, nože prestaň! — zakričal na vysokého človeka s nápadne úzkymi pleciami, ktorý mal na sebe oblečený úšpinený biely plášť. Ten sa však na výkrik sira Richarda ani nepohol, ale pokračoval ďalej vo svojej práci, sklonený nad rozmontovaným

prístrojom. Najnápadnejšie na prístroji bolo mohutné rameno, ktoré bolo ukončené veľkou päťcípou hviezdou. Na konci každého ramena bola primontovaná veľká sklenená dutá guľa.

— Astor! — zakričal sir Richard ešte raz, ale zasa bez výsledku takže musel zhasnúť svetlo a znovu rozsvietiť, aby upútal mužovu pozornosť.

— Astor, musíme na chvíľu prestať, až sa vrátim, zapneme rotor...

— Nemusíte na mňa kričať, nie som hluchý, — ohradil sa Astor — Len si choďte, ja musím ešte opraviť výbrusy!

Astor nečakal ani na odpoveď a sklonil sa znova nad svojou prácou.

Sir Richard sa musel usmiať nad slovami a počínaním svojho spolupracovníka. S Astorom bol doteraz veľmi spokojný. Bol to vynikajúci spolupracovník, mal iba tú vlastnosť, že sa vždy hneval keď sir Richard na neho kričal, lebo si nechcel priznať, že je hluchý. Bol podivín, ale zato sa sir Richard rád podroboval jeho drobným podivíntvam. Prijal ho na základe písomného doporučenia profesora Harlowa. Profesor Harlow písal, že Astor bol nádejným pracovníkom v obore atomovej energie, odkedy sa mu však stalo nešťastie pri akomsi pokuse a ohluchol, vzdal sa všetkej iniciatívy, ale ako spolupracovník je vraj veľmi dobrý. Tak písal profesor Harlow a sir Richard nemal príčiny byť nespokojný.

Sir Richard odcmkol a Pete Mallone, ktorý stal pred dverami podal mu mliečky navštívenku.

— Hm, Dupont, Dupont, — pošomrával si. — Neviete, kto to je?

— Nevieam, sir. Povedal len, že prichádza vo veľmi dôležitej veci.

— Kde čaká? — opýtal sa sir Richard mrzuto.

— Vo vašej pracovni, sir!

Pete sa uklonil so vznešenou dostoínosťou a vzdialil sa. Sir Richard prešiel cez dvor a vošiel do svojej pracovne. Rupont vstal zo stoličky a uklonil sa.

— Prosím za prepáčenie, že som si vás dovolil vyrušiť. Som Pierre Dupont, tajomník profesora Herbiera, predsedu Svetovej federácie vedeckých pracovníkov.

— Prosím, sadnite si! — vyzval sir Richard návštevníka a aj sám si sadol do pohodlného koženého kresla. — Som veľmi prekvapený, že môj chýr sa dostal až k profesorovi Herbierovi, a vonkoncom si neviem vysvetliť účel vašej návštevy...

— Aby som teda prišiel k veci poviem hneď, prečo som prišiel. Profesor Herbier sa dozvedel o vašom veľkom pláne...

— O mojom veľkom pláne? — čudoval sa sir Richard.

— O vašom veľkom pláne! O plánovanom lete na Mesiac! — povedal Dupont pokojne.

Sira Richarda sa zmocnil úžas.

— Ako môže profesor Herbier vedieť o mojich myšlienkach nikdy som predsa k nikým nehovoril! o svojich úmysloch...

— Ste príliš skromný, sir Richard! Nesmiete zabudnúť, že vaše meno vo vedeckom svete voľačo znamená! Koniec koncov nezáleží na tom, ako sa o tom profesor Herbier dozvedel. Účel mojej návštevy je, aby som vám ponúknul vo vašom veľkom podujatí profesorovu spoluprácu. Prosi vás, keby ste láskave umožnili jeho asistentovi účasť ako aj umiestnenie niektorých prístrojov. Účelom by bol výskum niektorých meteorologických zjavov. Profesor je ochotný — tu sa Dupont na chvíľu odmičal — poskytnúť vám za to požadovanú náhradu...

Sir Richard vstal so stoličky a začal sa po izbe nervózne prechádzať. Hodnú chvíľu rozmýšľal a potom odrazu zastal a hovoril už vyrovnaným hlasom.

— Počúvajte ma, pán Dupont, dobre. Som už starý človek a prežil som mnoho sklamaní aj úspechov. Môžem vám však povedať iba jedno: Stratil som už vieru v dobrú vôľu človeka. Prv než vám toto odôvodním, poviem vám svoju definitívnu odpoveď na vaše požiadanie. Moje odpoveď je: Nie! Nemôžem sprístupiť na profesorov návrh z niekoľkých príčin. Nemalo by to smyslu, lebo som presvedčený, že ľudstvo využije nových poznatkov vedy vždy skôr ku svojmu neprospechu, ako k osohu. Druhý dôvod je, že moja cesta je veľmi ďaleká, a nemohol by som nikomu zaručiť šťastný návrat. I keby profesorov asistent bral riziko na seba, moje svedomie by tú zodpovednosť nevzalo na seba...

Dupont vedel už, že túto hru prehral, jednako však ako dobrý hráč nedával znať na sebe prehru. Sir Richard pokračoval.

— Azda by som vám mal povedať, z akých príčin podnikám ja túto ďalekú cestu. Predovšetkým, neriskujem nič, lebo toho najcennejšieho už nemám. Neverím už v dobrého človeka. Svet vykrikuje do sveta plnými ústami heslá o večnom pokoji a mieri avšak mier zaisťuje si veľmi podivnou cestou — atomovými bombami! Ľudstvo si pritom neuvedomuje, že sa podobá decku, ktoré drží v rukách ostrú britvu. Nuž tak vidíte, som veľmi znechutený a unavený a preto ani nehovorím o svojej ceste ako o ceste, ale skôr ako o úniku. Preč, preč odtiaľto, kde by som nemusel myslieť na takéto smutné veci!...

Hlas sira Richarda sa stupňoval rozčulením, ktoré sa ho celého zmocnilo.

— Môžete povedať profesorovi Herbierovi, že Richard Mahoney je unavený blázon, ktorý chce uniknúť zpoza mreží ľudského bláznovstva sám, bez spoločníkov...

Dupont sa ani nepokúšal zmeniť jeho rozhodnutie. Mal v rezerve ešte inakšie trumfy, preto sa rozhodol vyčkať.

— Ostanete dnes mojím hosťom a zajtra by som vám odovzdal pre profesora Herbiera písomnú zprávu...

Dupont sa mlčky uklonil. Ochvítu vstúpil Pete Mallone, aby zaviedol Duponta do jeho izby.

Dupont kráčal za ním mlčky, ale v jeho hrudi lomcoval bezmocný hnev.

— Vaša izba, pane! — uklonil sa Mallone. — A vedľa je aj kúpeľňa. So sprchou! — dodal trochu zlomyseľne.

— Choď v čerty, duša lokajská! — zreval Dupont na ironicky sa usmievajúceho sluhu a prirazil s buchotom za sebou dvere.

V.

Nikdy doteraz sa Jamesovi Prestonovi nevidely chvíle čakania také dlhé, ako toho odpoľudnia. Odvtedy, čo sa po prvý raz prebral z mrákot, ubehlo už pár dní a Preston musel veľmi často spomínať na Maureen. Rozmýšľal, čo to môže byť, čo dodáva jej prostému zjavu nádych akejsi neobyčajnosti.

Prichádzala vždy podvečer a po každý raz, ako odišla, utkvela mu v pamäti nejaká nová zvláštnosť.

Nerozumel, prečo nosí tie podivné šaty z bieleho ľanového plátna, ktoré by sa skôr hodily medzi divadelné rekvizity ako na nosenie. Jej zlatoplavé vlasy boli nádherné, ale zasa nerozumel prečo ich má spletené do tých nemoderných veľkých vrkočov. Obdivoval bezvadnú líniu jej opálených nožiek, ale nakoniec utkvolo jeho zrak na starodávnych lykových črievičkách, ktoré mala obuté.

Eoly to veľmi podivné veci. Vrkoče v roku 2048! K tomu ľanové šaty a ešte lykové sandále! V dobe, keď kult ženskej krásy počínajúc už presahovať hranice prirodzenosti, tento úžasný protiklad bol mu nepochopiteľný, takže sa jej musel na to opýtať.

Pochopil však všetko, keď mu Maureen vyrozprávala, čo sa v jej rodnej dedinke stalo od tej doby, čo prvá atomová bomba dopadla asi sto kilometrov od malej osady Castle.

Mestečko Fields ai s 50.000 obyvateľmi zmizlo v prachu, akoby ho nikdy nebolo bývalo.

Stotridsať baníkov ktorých osudného rána odišli do Fieldsu po svojej práci, nikdy viac sa nevrátilo.

V Castle, ktoré bolo vyše sto kilometrov vzdialené, zrútila sa asi polovica domov a veľa ľudí bolo zranených, z ktorých niektorí aj zomreli.

Na horšie na veci bolo že akékoľvek spojenie so svetom bolo odrezané a pomoc neprichádzala. Katastrófa sa prehnala v pár minútivých okamihoch a tí, čo ju v Castle prežili, ostali ako omámení. Keď si konečne uvedomili, čo sa vlastne stalo, zaľafá írska nenávisť voči Angličanom vzbĺkla novým plameňom. Pokladali to totiž za nás'edok nesprávnej politiky, ktorú štát viedol.

Najradikálnejší, na čele so starým Patrickom O'Brienom, od-

sťahovali sa nakoniec aj so svojimi rodinami na západ do hôr a započuli si novú osadu, ktorú nazvali New Castle. Mnohí z nich prepadli akémusi druhu náboženského fanatizmu, nenávideli akékoľvek novoty a vrátili sa vo všetkom ku spôsobu života svojich predkov. Z času na čas dochádzali do Castlu pre zásoby, ktoré si nemohli sami vyrobiť. Inakšie bolo však nepísaným zákonom, že nikto nesmel kúpiť ani tú najmenšiu životnú potrebu, ktorá čo i len páchla tovarňou. Boli svorní v dvoch veciach. nenávideli Angličanov a nenávideli sira Richarda Mahoneya, ktorý žil na svojom zarovanom zámku a robil podivné pokusy, pre ktoré ho nazvali Antikristom.

Vláda SEN mala dosť starostí sama so sebou a tak sa nikto nestaral o hŕstku utečencov civilizácie v New Castle.

Teraz už James Preston vedel, prečo nosí Maureen O'Brienová tanové šaty a lykové sandále, a prečo svoje vlasy zapletá do vrkočov.

Zvuk vŕzgajúceho piesku zavznel od vchodu jaskyne. Preston vedel, že ten zvuk znamená koniec jeho dlhého čakania a zhlboka si oddýchol. Opatrne vstal a ukryl sa do tieňa previslého balvanu.

Maureen vošla a nevidiac u vchodu nikoho, prekvapene sa oobzerala. Vtom ho spozorovala v tieni a jej tvár sa vyjasnila.

— Bože, ako som sa pošakala! Už som si myslela...

— Čo takého, Maureen? Azda, že sa stala nová katastrofa a že som sa rozplynul vo vzduchu ako môj helavion?

V očiach Maureen sa zjavila výčitka.

— Ako môžete v takejto situácii žartovať, neviete, čo sa stalo. Sú nám na stope!

— Kto nám je na stope?

— čudoval sa Preston.

— Môj brat, Dávid, ma špehoval na ceste, ako som išla k vám, poznala som ho podľa klobúka. S ním bol aj drevorubač Murphy. Skrývali sa v kroviskách, aby som ich nespozorovala. Musíme rýchlo ujsť...

— Prečo by sme mali pred nimi utekať, hádam nie sú ľudozrútili?

— Prosím vás, poslušnite ma! — naliehať Maureen. — Neviete si pred-

staviť, ako naši nenávidia Angličanov. Keby vás uvideli so mnou... Bezťak ma už upodozrievajú, vybadala som to z ich pohľadov...

— Nesmysel, Maureen! Keď je to tak, ja sa skryjem a vy sa na niečo vyhovorte!

— To nejde, — namietala Maureen, — pred Dávidom sa neukryjete, pozná v jaskyni každý kút. Hrávali sme sa tu ako deti...

— Teda, čo urobíme, Maureen?

— Musíme rýchlo preč odtiaľto. Tým smerom, odkiaľ som ja prišla, nemôžeme, lebo by sme narazili na nich. Musíme zadným východom...

— Aj tak nás dohonía, lebo ja so svojou boľavou nohou príliš ďaleko neujdem...

— Nemusíme ďaleko utekať, chodník sa hneď za jaskyňou rozdeľuje. My nepôjdeme k dedine, ale odbočíme kúsok na ten chodník, čo vedie k zámku sira Richarda. Tam za nami nepôjdu, lebo sú príliš poverčiví na to a nebudú ani o mne predpokladať, že by som ta išla!

— Keď je tak, teda nedbám, poďme! — súhlasil Preston a zdvihol so zeme sukovitú palicu.

Jaskyňa nebola veľmi dlhá a asi po päťdesiatich krokoch sa našli vonku.

Maureen z opatrnosti zhasla lampáš a upozornila Prestona, aby dával pozor na nebezpečné útesy, popri ktorých sa chodniček vinul.

Na kraj pomaly sadla noc a z osady k nim doliehalo zavýjanie psov. Kráčali mlčky, Maureen vpredu a on za ňou.

— Keď prejdeme za rázcestie, máme vyhrané, — povedala. Dávid s Murphym odbočia do osady, lebo ich ani nenapadne, že by sme išli iným smerom. Odtiaľ už nebudete mať ďaleko na zámok a dôjdete ta bezpečne...

— A čo chcete urobiť vy, Maureen?

— Vráťim sa do osady.

— To nebude také jednoduché! Čo im poviete? Ak poviete pravdu, budú sa vám mstiť...

— Neprezradím im to, — povedala Maureen ticho.

— Ale môžu vám niečo urobiť! — namietal Preston.

— Nevieim, čo všetko vedia! Ak vedia o nás, ostrihajú mi vlasy a verejne ma pokarhajú...

— Tomu neverím, veď predsa nežijeme v temnom stredoveku! To by bolo barbarstvo!...

— Ani ja som nemyslela, že by mohli urobiť také niečo, ale videla som, čo sa stalo Suzy Mortonovej a tak...

— Potom vás za niačých okolností nepustím nazpät, nech sa robí, čo chce! Máte k vôli mne iba samé nepríjemnosti. Po tom, čo

ste mi rozprávali, ani tak vás nazad nepustím. Postarám sa o vás a zavediem vás ta, kde žijú ľudia. Idete so mnou! — povedal s rozhodnosťou, nestrpiacou odpor.

Maureen pár okamihov váhala, no potom sa rozhodla.

— Pôjdeme teda spolu k sirovi Richardovi!

Tak kriáčali hodnú chvíľu mlčky. Potom sa ich zrakom, ktoré si pomalu navykli na tmu, objavila čierna silueta zámku sir Richarda Mahoneya. James nahmatá na zhrdzavenej bráne tlačítko zvonca.

V zámku panovala tma a hodnú chvíľu sa neukázal niký výsledok. Potom sa v prízemí rozžiaril jeden oblok a nato sa tmou rozľahol psí štekot. Objavila sa postava s lampášom v ruke a dve obrovské dogy vyrútily sa dopredu a vrčiac vyskakovali na železnú bránu zámku.

— Samson, Dalia, Idete nabok, vy potvory! — skríkol muž na dogy a tie sa zahanbene utiahly. Nato zarachotil v bráne kľúč.

— To ste si nemohli vybrať vhodnejšiu dobu na návštevu? — zašomral Jamesovi a Maureen namrzený hlas na privítanie. — No, ale keď ste už tu, poďte len ďalej, povedal už smierlivo a otvoril bránu.

Preston si povšimnul, že otvárajúci muž je nápadne vysokej postavy a že má neobyčajne úzke plecia.

VI.

— Ďakujem, vyspala som sa veľmi dobre, — odpovedala Maureen na Prestonovu otázku.

Pete Mallone dotlačil pred nich stolík s raňáikami a bez slova sa vzdialil. Maureen a James sa pustili do nich s chuťou a boli práve tak v polovici, keď sa otvorily krídlové dvere a vošiel sir Richard s Dupontom.

— Veľmi ľutujem, — povedal sir Richard, keď ich uvítal a vzájomne s Dupontom predstavil, — že so vás včera večer nemohol sám prijať. Obávam sa totiž, že môj spolupracovník Astor nie je príliš spoločensky založený, preto vás prosím, aby ste mu odpustili, ak sa choval trochu podivínsky.

Pete Mallone vošiel s novými príbormi. Po jeho odchode sa rozhovor rozvinul, najmä zás'uhcu Dupontovou, ktorý sa ukázal ako pohotovú vyprávač. Bolo však v jeho chovaní čosi, čo Prestona od neho odpudzovalo. James vyrozprával svoju príhodu s maličkými úchyľkami od skutočnosti.

— Tak vidíte, — ujal sa slova sir Richard. — Chovanie tých ľudí z New Castle môžem celkom dobre pochopiť. Nesmiete v ich počínaní vidieť zlomyseľnosť, — obrátil sa k Prestonovi, — musíte to považovať skôr za cpatnosť a prirodzenú pudovú nedôveru. Jednoduchý človek vybadal tú priamu závislosť medzi prudkým rozvo-

joni technických vied a medzi neodvratne sa blížiacim koncom, súmrakom ľudstva. Veď vidíte, že výslednicou tohto rozvoja nie je tvoriaca, ale ničivá sila. Nuž čo takéto urobili starci z New Castlu? Snažili sa ujsť aj s rodinami tomuto „pokroku“ návratom k minulosti a ku spôsobu života svojich predkov. Unikli tak, ako ja chcem uniknúť z beznádejného chaosu dneška. Lenže môj únik je trochu ďaleký...

Sir Richard sa odmičal.

— Váš únik, sir Richard, je nielen ďaleký, ale je aj problematický, — zamiešal sa Dupont, — lebo človek svojimi myšlienkami neunikne. Azda by bolo dobre, sir Richard, keby ste si ponuku profesora Herbiera ešte premysleli. Predsa by ste napomohli rozvoj vedy, ktorá nemá nič spoločného s dnešnými pomerami a vojnou. Technické prekážky by iste neboly, veď tých prístrojov by nebolo veľa a Dr. Tsuoko Nagava, profesorov asistent, je skromný človek. Ako som už povedal, náklady s tým spojené, by sa uhradily...

— Škoda vašej námahy, monsieur Dupont, — prerušil ho sir Richard. Vaše slová moju pochovanú vleru v dobrú vôľu ľudí beztak nevzkriesia. Už som povedal, som unavený, ale riziko cudzieho života si na svedomie nevezmom, keby bol váš Japonec vyrovnaný so životom ako sám Budha. Odídem sám a odídem spokojný...

James Preston a Maureen O'Brienová načúvali jeho slovám ako fascinovaní. Dupont zachoval si spokojnú tvár, lebo mal ešte skryté tromfy, ktoré chcel ukázať až nakoniec.

— A teraz, aby som vás aspoň trochu odškodnil, — pokračoval sir Richard, — ukážem vám svoju gondolu, v ktorej chcem uskutočniť svoj únik so Zeme na Mesiac! Prosím, počťte všetci za mnou!

Sišli za ním na dvor a vstúpili do obrovských hangárov, ktoré sa ťahaly po celom nádvorí.

Uprostred hangárov dvíhala sa dôstojne na strieborno natretá gondola, podobná velikánskej elektrónovej lampe, ktorej kuželo-vitý hrot prečnieval dierou vo streche hangárov voľne do vzduchu. Spodok gondoly tvorily dva kruhové podstavce, z ktorých dolný bol pripevnený oceľovými tyčami ku železobetónovej základni a horný bol pripútaný takými istými tyčami ku vlastnej gondole, z ktorej visely spustené železné schodky až na zem.

V úzadí hangárov byly umiestnené laboratóriá a dielne.

Maureen sa pozerala na striebornú gondolu a nestvorné prístroje s bojzlivou úctou. Preston ich pozoroval s úžasom a Dupont sa usiloval vtlačiť si do pamäti polohu dverí a čo najviac podrobností.

Usmieval sa spokojne pod svojimi tenkými francúzskymi fúzlikami a v mysli si rozpriadal ďalšie plány. Nagava príde v najbliž...

šich dňoch, a dostať ho do hangárov, pozdávalo sa Dupontovi bezvýznamným detailom. Potreboval ešte plány, lenže je tu ešte Pete Mallone, toho pritlačí ku stene, a potom im ukáže...

Sir Richard sa tajomne usmieval.

— Nakoniec vám prezradím to najlepšie! Keď už vás osud zavlal na tento zámok, ukážem vám čosi, na čo tak ľahko nezabudnete. Budete svedkami môjho odletu na Mesiac, lebo odletím ešte dnes!...

Dupontova tvár sa pretiahla od zlosti. Ostatní mlčali pod farchou tohoto odhalenia.

Vtom sa odrazu obzreli akoby na jeden povel, keď začuli dupot utekajúcich nôh smerom k hangárom.

Dvere sa roztvorili dokorán a vysoký šedivý muž s úzkymi plecami sa vrátil do hangárov. Bol to Astor.

— Čo sa robí, Astor? — zakričal sir Richard na neho.

— Rýchlo preč odtiaľto, hore do zámku! — kričal. — Idú sem s kosákmi a fackami...

Bolo však už neskoro. Videli, ako sa huf divkých postáv vyrojili na nádvorie. Boli vyzbrojení smiešaninou najrozmanitejších zbraní, ako kopije, kosáky a halapartne, ba nechýbaly ani cepy. Na čele húfu bol vysoký rozložitý stavec s patriarchálnou šedivou bradou, v ktorom sir Richard spoznal Patricka O'Briena, otca Maureen.

Vyšiel pred hangáre a zakričal na neho.

— Hej, Patrick O'Brien, nože zastav tú svoju luzu a povedz, čo odo mňa chcete!

Patrick sa zháčil, ale zastal a aj dav za ním sa poslušne zastavil.

— Vydaj nám ženu, ktorá bola kedysi mojou dcérou, vydaj nám Maureen O'Brienovú...

— A vydaj toho prekliateho Angličana! — zavrieskal ktosi za zástupu.

— Počuj dobre, Patrick, aj vy ostatní počúvajte! Maureen O'Brienová aj jej sprievodca sú moji hostia, preto vám ich nemôžem vydať!

— Vezmeme si ich sami! — zahučal dav.

— Sir Richard, dávam vám päť minút na rozmyslenie! — zakričal Patrick, — potom ..

Sir Richard všiel do hangárov.

— Tak ste počuli...

Maureen s rozšírenými zrakmi a nápadne bledá pokročila dopredu.

— Bude lepšie, keď pôjdem, beztak som toto všetko sama zapríčinila....

— Nepôjdete nikam! To predsa nemyslíte naozaj, takú obeť nepripustíme!

— Blázon, pusťte ju, keď chce sama ísť! Vari nás všetkých chcete priviesť do skazy pre jednu ženskú! — osopil sa na neho Dupont.

Nestačili to však ani dopovedať. Z Prestovných očí vyšľahly blesky a jeho tvrdá päšť vyletela.

Dupont sa sosypal na zem.

Sir Richard vyšiel znova pred hangáre.

— Rozíd'te sa v pokoji, Patrick O'Brien, nevydáme vám nikoho a nebojíme sa vás!

Po týchto slovách zahučal nádvorím divý pokrik a horiace fakle sa podvihly.

Mladý horkokrvný Dávid O'Brien, Patrickov syn, roztočil prak a kameň zasiahol sira Richarda do hlavy, takže spadol v bezvedomí na zem.

Zástupy sa začaly hrozivo hýbať.

Preston vybehol rýchlo pred hangáre a vtiahol sira Richarda donútra.

— Rýchlo do gondoly všetci! — spamätal sa prvý Astor. — Tam budeme v bezpečí!

Preston zastrčil závary na hangároch a zodvihol ešte vždy v bezvedomí ležiaceho sira Richarda, aby vystúpil za Astorom, ktorému sa podarilo vtiahnuť Duponta do gondoly. Maureen bola už vnútri.

Železné vráta hangárov zaprašťaly pod nárazom tiel.

Prestonovo čelo sa zarosilo krôpajami potu. Poranená noha ho ešte bolela a sir Richard bol dosť ťažký. Konečne sa mu podarilo vykročiť na posledný stupienok schodov a potom ho už Astor došľovne vtiahol kruhovitým otvorom dovnútra kabíny. Vtedy už závesy vrát na hangároch neudržaly nápor tiel a povolily. Vráta sa roztvorily a masa pokrikujúcich ľudí sa vrútila do hangárov práve v tom okamihu, čo Astor kopnutím prilazil dvierka na gondole.

VII.

Dav rozhnevaných dedinčanov sa pred gondolou nerozhodne zastavil a zástupom preletel šum sklamanía.

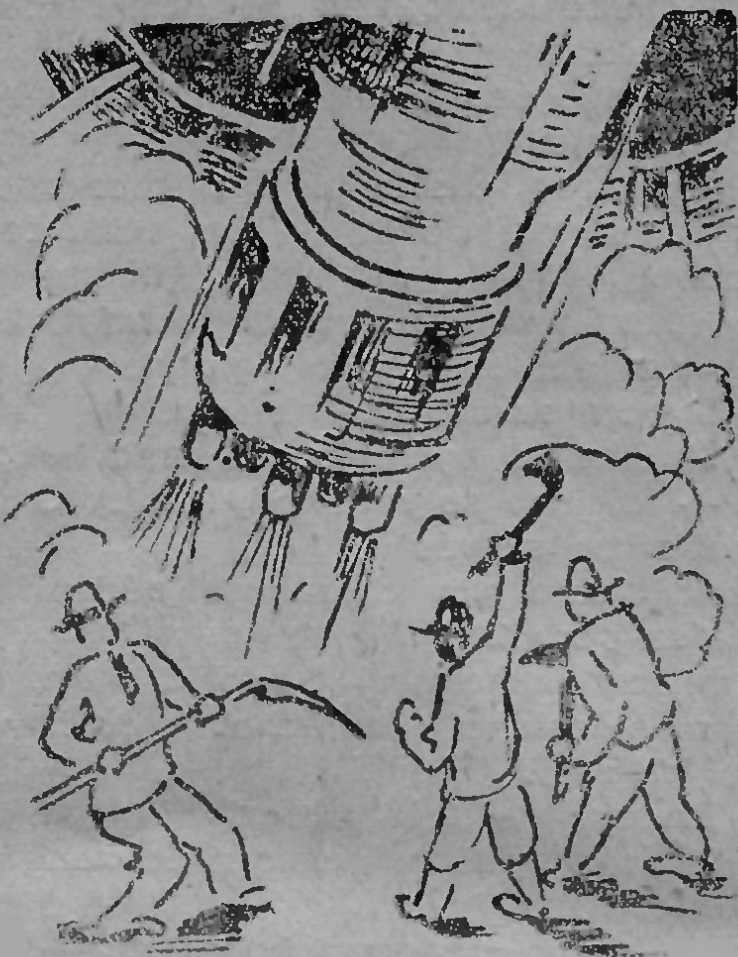
— Do čerta, čo sa bojíte! — vykrikol mladý Dávid O'Brien a rozbehol sa ku schodkom. Nestačil však ani nohu na schod vyložiť, keď sa to začalo.

Najprv začuli dvojité temné zadunenie, ktoré prešlo do súvislého mohutného rachotenia, podobného hrmeniu.

Obloky na hangároch sa nervózne zatriasly a slabšie tabule skla spáchly s rachotom na zem. Dunenie úmerna vzrastalo, až ho nakoniec ukončila ohromná explózia, po ktorej ostal vo vzduchu zvuk, podobný viacnásobnému šumotu stromov, kmášaných víchrícou. Potom sa vzduchom rozľahol nervy drásajúci pískot, ktorý bol čoraz tenší, až nakoniec úplne zanikol a ostalo po ňom iba nepríjemné cvendžanie v ušiach.

Hodnú chvíľu to trvalo, kým si užasnutý Patrick O'Brien uvedomil, že na mieste, kde predtým stála pyšná strieborná gondola, zostala iba malá kruhovitá základňa a okrúhla diera v streche hangárov, ktorou nazeraly do vnútra sinečné lúče.

Šedivá Patrickova brada sa sosypaly na betónovú podlaňu a dav sa dal v panickom strachu na útek preč z toho miesta hrôzy.

—○—

Keď kovové dvierka gondoly zapadly, Astor spustil ešte stlačením gombíka kotúč Izolačnej vrstvy.

— A teraz sme už v bezpečí, nemôžu za nami! — povedal s uspokojením a pomohol Prestonovi, uložiť sira Richarda na kožu vyčalúnenú lavicu, ktorá sa ťiahla kruhovite okolo gondoly a bola prerušená iba na tom mieste, kde bolo umiestené strojné zariadenie gondoly.

Prestonovi sa zazdalo, akoby bol ucítil dáky otras, ale neprikládal svojmu dojmu dôležitosti.

Prezrel ranu sira Richarda a oddychol si, lebo poranenie nebolo vážne. Kameň zasiahol iba hornú časť lebky a či lepšie povedané, sa po nej iba sklzol.

Pohotový Astor mu podal z malej lekárničky, ktorá patrila k výstroju gondoly, nožnice a obvazy a Preston za pár minút ošetril ranu. Potom otvoril fľaštičku so čpavkom a pridržal ju na chvíľu ranenému pri nose.

Sirovi Richardovi sa najprv viečka nervózne zatrasily a potom otvoril oči. Mechanicky siahol rukou na hlavu a keď ucítil obväz, usmial sa.

— Ako vidím, Preston, vaša ruka je o niečo tvrdšia, ako kameň, ktorý zasiahol moju hlavu, lebo ja som sa už prebral a Dupont iba teraz prichádza k sebe. No, dúfajme...

Sir Richard už nedokončil započatú vetu, lebo jeho zrak ostal visieť, akoby fascinovaný na polokruhovitom číselníku nad aparátúrou.

Dihá a tenká ručička číselníka neodpočívala na nule, ale pohybovala sa sotva znateľným chvením uprostred polkruhu na čísle 24.

Sir Richard vyskočil ako vystrelený a zúfalým pohybom začal trhať páku na aparátúre a potom v divej náhlivosti otvoril a zase zatvoril niekoľko záklopiek.

Vysoké čelo sa mu zperlilo krôpajami potu.

Potom iba mávol rukou a rezignovane si sadol nazad na pohovku.

Aj Astor priskočil k aparátúre, ale tiež len pokývol rukou.

Medzitým sa aj Dupont posbieral so zeme, poobzeral sa a pomalým krokom prišiel k Prestonovi.

— Raz sa ešte vyrovnáme! — povedal s výhrážkou v hlase

— Kedykoľvek budete chcieť, Dupont, hoci aj hneď! — odpovedal Preston a začal päste, ale Maureen, vidiac, čo sa ide robiť vyskočila a postavila sa medzi nich.

Potom sa všetci otočili sťa by na jeden povel, keď začuli z úzadia nový neznámy hlas.

Dvere na nástennej skrini sa roztvorily a z nich sa v pravom zmysle slova vykotúľal malý tučný človečik.

— Gentlemani, teraz nie je vhodná doba na vyrovnávanie účtov pre vás! Mladá dáma sa bojí, preto bude lepšie, keď si ja vyrovnám najprv svoj účet s monsieurom Dupontom. Pamätáte sa na mňa ešte? — rozplýval sa človečik sladko.

Dupontova tvár hrala farbami a jeho oči sa v tej chvíli podobaly očiam vyplašenej myši, ktorá zastala v nerozhodnosti pred zapchatou dierou.

— Kým sa vám ospravedlním, sir Richard, prečo som použil bez vášho svolenia pohostinstva vo vašej skrini, dovolte mi, aby som ozdobil ruky nášho spoločného priateľa Duponta peknými náramkami!

Jeho ruky však boli oveľa šikovnejšie, ako jeho jazyk a kým si ostatní uvedomili, čo sa vlastne robí, na Dupontových rukách zazvukly putá.

Mužik si vydýchol.

— Tak a teraz sa predstavím. Som Inšpektor Murdoch zo Scotland Yardu. A vy, Dupont, mi musíte prepáčiť, lebo v Yarde už vyše desať rokov držím rekord v rýchlosti pri navliekaní železok. A tak vás teraz v mene zákona zatýkam...

Na tvárach ostatných sa zračilo prekvapenie. Najviac sa čudoval sir Richard.

— Teraz sa ešte poďakujte pekne za pohostinstvo! — povzbudil detektív Duponta s jemnou iróniou, — a aj ja vám ďakujem, sir Richard za pohostinstvo. Skriňa bola síce pre mňa trochu úzka a dno ťažké tvrdé...

Inšpektor Murdoch sa ticho chichotal.

— No poďme, maličký! A vy, sir Richard, si nabudúce dávajte pozor pri výbere návštevníkov alebo spolupracovníkov. Stáva sa niekedy, že aj slepí vidia alebo hluchí počujú, — klebetil veselo a pri posledných slovách fľochnul očami po Astorovi.

Ten však stál sklonený nad prístrojami a nevšímal si jeho slov.

Veselosť Inšpektora Murdocha sa pomaly utíšila a potom poprosil sira Richarda vážne, by im otvoril.

Zorničky sira Richarda sa rozšírily, otvoril ústa a zalapal po vzduchu.

Krčovitý záchvat smiechu ho premohol, až sa musel svíjať a za brucho chytať pod návalmi smiechu.

Ostani sa neho dívali nechápavo a Preston si už aj myslel, že mu nebodaj preskočilo v hlave.

Inšpektor Murdoch zrejme nechápal situáciu a výraz jeho tváre bol trochu príhlúpy.

Konečne sa sir Richard spamätal, hoci mu kútiky úst ešte poháňalo, ale ostatní prijali jeho slová s nedôverou.

— Počujte dobre, inšpektor, ale aj vy ostatní, lebo sa vás to týka všetkých viacej, ako si myslíte! Dvere sa nedajú otvoriť pre okamžitý atmosférický tlak, ktorý sa vo vesmíre vyvíja pri prudkom kľate našej gondoly a tlačí na jej steny. Vy, inšpektor asi nebudete môcť teraz odviešť vášho zajačca, lebo Scotland Yard je teraz odiaľto veľmi ďaleko, asi tak desaťtisíc kilometrov pod nami. Pokoj v gondole je bohužiaľ iba relatívny, lebo vo skutočnosti sa každým okamihom vzdávame od Zeme o nekonečné diaľavy a približujeme sa k Mesiacu. Váš väzeň vám neunikne, ale zato my všetci obyvatelia tejto gondoly, unikáme životu na Zemi a letíme smerom na Mesiac. Teraz už viete všetko!

VIII.

V nastalom tichu bolo, počuť iba vzdych sira Richarda. Všetci okrem Astora pozerali sa na seba.

— Neverím mu ani slovo! — vykrikol Dupont, ale výraz neko-

nečného strachu, ktorý hyzdil jeho tvár, usvedčoval ho z opaku. — Chcete nás iba nastrašiť!

Sir Richard ukázal na ručičku meriaceho prístroja.

— Keby sme boli ešte v hangároch, ručička by odpočívala na nule. Nedajte sa mýliť, že ste nezačuli výbuch alebo otras. Gondola je zvnútra opatrená dokonalou izolačnou vrstvou proti zvuku. Teraz odsuniem izolačnú vrstvu na silitovom okne a môžete sa presvedčiť sami!

Stlačil gombík a v stene gondoly sa ukázalo okrúhle okno. V zápätí sa všetkým zarezal do uší vysoký kovový zvuk a keď sir Richard zhasol svetlo, objavilo sa ich neveriacim očiam prekvapujúce divadlo.

O minútku stáli všetci okolo obloka, ožiareného bledooranžovým svetlom a ich prekvapené zraky vnímaly fantastický, akoby z farebného filmu vystrihnutý obraz.

V priestore pred nimi jagaly sa v tmavozelnom pološere hviezdy vysoko intenzívnym leskom a v hĺbke sa rysoval svetelný obraz gule, žiariacej ako lampión, na ktorej sa dali rozoznať tmavšie a svetlejšie škvrny. Z času na čas sa šerom zakmitol ohnivý šľah, ak keď kométa letí.

Sir Richard rozsvietil a spustil izolačnú pokrývku.

— Tak čo, monsieur Dupont, teraz ste spokojný so mnou? Svetová federácia vedcov a profesor Herbier dosiahli svojho cieľa a vy teraz, ako jeho zástupca, letíte s nami ostatnými na Mesiac v mojej medziplanetárnej vzducholodi. Bohužiaľ! — povzdychol si.

Dupontova tvár bola popolavá.

— Nemáte práva uniesť nás proti našej vôli! To je obyčajný únos a to sa trestá! — reval celý bez seba. Ako sa môžete opovrhovať vydať v šanc naše životy? Inšpektor, vy ste úradná osoba, nesmiete toto násilie dovoliť! Zakročte, rozkážte mu, aby, ak je to pravda, ihneď nariadil gondolu na zpiatočnú cestu!

Inšpektor sa chystal otvoriť ústa, ale sir Richard ho predišiel.

— Bohužiaľ, vy si to veľmi ideálne predstavujete. Dupont, keď si myslíte, že táto gondola je obyčajným lietadlom, ktoré si veselo môže poletovať vo vesmíre, alebo ktoré sa môže v hociktorom okamihu vrátiť na Zem. Musíme však najprv pristať na pevnom podklade a iba potom, keď sa budeme mať od čoho odraziť, môžeme zamerať gondolu nazpäť! Môžem vám prezradiť, že som si svoj únik so Zeme ozaj nepredstavoval takto a že nenesiem viny na tom, že v tejto chvíli letíte so mnou aj vy. Teraz vám radím všetkými silami iba jedno: Keď už nám osud pripravil takéto nemilé prekvapenie, buďte spokojní.

Cítim sa čiastočne vinným, a či zodpovedným za vaše ďalšie osudy, a preto cítim aj morálnu zaviazanosť vrátiť vás nazad na Zem, aby sme sa potom mohli vrátiť! Na tejto ďalekej ceste zažijeme na Zemi. Hovorím vám rozumne: Cestu na Mesiac už musíme vykonať,

veľa podivných vecí, preto vás prosím, aby ste na ten čas odložili svoje niektoré pozemské vlastnosti ako zbytočnú príťaž!

Slová zapôsobily.

Maureen ticho plakala, majúc hlavu opretú o Prestonovo plece. Preston bol neobyčajne vážny a Dupont bol veľmi skleslý na mysl. Astor nejavil nijaké mimoriadne vzrušenie a pracoval ako obyčajne u svojich prístrojov. Inšpektor Murdoch bol veľmi rozpačitý a prvý raz v živote váhal, akým spôsobom má položiť svoju otázku. Chvíľu prestupoval s nohy na nohu a potom sa konečne rozhodol.

— Mohli by ste nám vysvetliť, ako sa to mohlo stať, že gondola odštartovala?

— Môžem, a to veľmi jednoducho! — povedal sir Richard.

— Už, keď som bol na dvore, povedal som, že hodlám odletieť ešte dnes, a to pred očami prítomných. Preto som si pripravil a zariadil všetko, čo som potreboval pre uskutočnenie odletu. Astorovi som nehovoril o tom, lebo viem, s akou láskou lipne ku gondole a k jej strojom a bál som sa, že by bol chcel odletieť so mnou. Dal som mu prácu v mojej pracovni a svojmu sluhovi som rozkázal, aby presne o 10 hodín a 15 minút stlačil červený vypínač na rozvodnej tabuli v mojom laboratóriu. Medzitým sa však prihodily známe udalosti a mňa ste vtiahli v bezvedomí do gondoly, takže som už nemal možnosť pozmeniť svoj rozkaz. Tak Pete Malone ako presný človek, — v tomto prípade musím však povedať: bohužiaľ, — vykonal slepo môj rozkaz. Presne o desiatej hodine a pätnástich minútach otočil vypínačom. Tak teda letíme...

IX.

Osadenstvu gondoly ubiehaly chvíle v pomalejšej jednotvárnosti a boli by ešte pomalšie ubiehaly, keby nebolo bývalo múdreho opatrenia, ktoré Astor pravidelne v určenom čase vykonával. Zariadil akýsi spôsob večierky a budíčka a vždv dbal nato, aby bol ustálený čas pravidelne dodržiavaný, najmä aby „v noci“ panovala tma.

Sir Richard toto opatrenie schvaľoval, lebo pošramotené nervy cestovateľov potrebovaly utíšenia.

James Preston a Maureen O'Brienová sedávali u silitového oblôčka a pozorovali žiarivé jaganie hviezd.

— Vždy som obdivovala hviezdy, James. Ešte, keď som bola maličká, rada som sa na ne pozerala a túžila som po tom, aby som sa mohla povzniesť k nim. Boly to také pošetilé myšlienky...

— Nemyslíte si Maureen, že pošetilé! Mnohé naše ľudské túžby sú iba preto krásne, že sú pošetilé

Vidíte, niečo sa z našich túžob uskutočnilo. Sme im bližšie...

— Mne sa vidí, že to ani nie je pravda. Na prv som sa veľmi bála a bola som nešťastná, keď nám to sir Richard povedal. Potom neskôršie mi to už bolo všetko jedno a teraz sa mi to aj páči...

Ale vysvetlite mi to, že keď sa pozeráme so Zeme, zdá sa nám, že aj Mesiac aj hviezdy sú na nebi. A teraz, keď letíme vo vesmíre, hviezdy sú zase tak vysoko a aj hlboko, ako predtým, iba čo jasnejšie žiaria. Zase sú len ďaleko od nás...

Preston sa usmial.

— Máte pravdu, sú ďaleko. Mne sa však teraz vidí, že keď je aj naša Zem od nás ďaleko, túžim radšej po Zemi, ako po hviezdach. Myslím, že človek túži vždy po tom, čo je ďaleko...

Sillitovým oblôčikom prenikalo svetlo a oni mlčali. Kovový hvizd letiacej gondoly prenikal k nim a svádzal tuhý zápas so zvukom, ktorý vychádzal z útrob Inšpektora Murdocha. Murdoch chrápal na nemalú zlosť Dupontovu, ktorý si teraz, čo sa situácia zmenila, dovoľoval Murdochovi odporovať. Keď nemohol Murdochovo chrápanie ďalej vydržať, rýpol ho z času na čas bolestivo do rebier, ale ani to nepomáhalo, preto si hľadel vyliať zlosť na Prestonovi a Maureen.

— Zamilovaní blázní, aspoň v noci by ste mohli prestať v tých vašich hlúpych táraniach za svitu hviezd! — Potom obyčajne zatvoril James oblôčik a poprial si s Maureen vzájomne dobrú noc.

Jedného rána sa zobudil Inšpektor Murdoch v neobyčajne dobrej nálade. V takých chvíľkach stával sa terčom jeho obvyklých žartov Dupont.

— Počujte Dupont, dnes som mal fantastický sen. Snívalo sa mi, že sme boli na Mesiaci, a že tam žili aj ľudia. A čo myslíte, akí to mohli byť ľudia?

— A vy si čo myslíte, že som ja egyptský snár! — odvrkol Dupont rozhnevano.

Murdoch sa rozpustilo rozosmial.

— Vidno, že neprekvítate múdrosťou, Dupont! Nuž akíže ľudia môžu bývať na Mesiaci? Len námesační...

Potom prešla nákazlivá veselosť Murdochova aj na ostatných. Medzitým sa zasadlo k raňajkám, ktoré pozostávaly z rozličných konzerv, ktorými bola našťastie gondola hojne zásobená, takže sa nemuseil obávať hladu.

V tej dobe sa prihodila celá séria udalostí, pri ktorých mohol Inšpektor Murdoch uplatniť svoje žartovné sklony.

Podvihol ťažkú konvicu s čajom, aby galantne naplnil šálku Maureen O'Brienovej, ale na jeho veľké prekvapenie nevyšla z úzkeho hrdla konvice ani kvapka. Odkryl preto pokrievku a z čajníka sa vyvalil kúdol príjemne voniacich čajových pár.

Silná vôňa poštekli Inšpektorov nos. Nahnul konvicu znova, ale čaj z konvice vyliať nemohol Inšpektor žasol. Chytil konvicu, nadvihol ju a potriasol ňou v hneve a vtom celý jej tekutý obsah sa vylial na stôl.

Ostatní sa na neho pozerali nechápavo.

— Čo sa to preboha robí? — povedal a chcel vyskočiť so stoličky, ale jeho pokus o pohyb dopadol veľmi komicky. Jeho telo, okrúhle ako guľa, vznieslo sa odrazu do výšky a zastavilo sa iba vtedy, keď narazil hlavou na hornú izolačnú vrstvu gondoly. Tam ostal visieť s komicky rozťahnutými rukami, bojac sa urobiť čo len najmenší pohyb, aby sa s ním nestalo ešte čosi horšieho.

Všetci vypukli v smiech, lenže sa nesmiali dlho. Rad radom, ako sa pokúsili povstať s miesta, povyletovali k nemu hore.

Keď sa sir Richard, zabratý do riadenia prístrojov ohliadol a uvidel ten komický obraz, myslel, že sa zajde od smiechu.

— Ľudkovia, vidí sa mi, že budete musieť v tejto sfére krotiť svoj temperament. Práve sme sa totiž s našou gondolou dostali do takzvaného indiferentného pásma, kde nepôsobí ani príťažlivosť zemská, ani príťažlivosť Mesiaca. Momentálne ste sa teda ocitli v takej situácii, akú popisuje v jednej kapitole svojho románu Jules Verne. Keď teraz dáte akémukoľvek pohybu tela hoc aj najmenšiu silu, pohyb neprestane, kým sa mu nepostaví do cesty prekážka. Skúste sa opatrne odraziť rukou, uvidíte, že sa dostanete znovu na podlahu!

— Ja sa už nepokúsím o nič, lebo o čokoľvek sa pokúsím, dopadne to smiešne, — povedal Murdoch komicky vážnym hlasom. Až keď už ostatní sedeli hodnú chvíľu znova za stolom, sostúpil aj on k nim.

Keby bol vtedy uvidel ich pohyby iný pozemšťan, bol by sa veľmi začudoval. Všetkým pohybom sa museli znova učiť ako malé deti.

— Čo myslíte, Dupont, — opýtal sa Murdoch, keď našiel zase svoj predošlý humor. — aké kurzy by sme mali teraz usporiadať, plavecké a či vzduchoplavecké?

Gondolou zaburácala v'na smiechu keď Murdoch ukázal, že aj človek bez krídel môže lietať vzduchom.

Všetkých okrem Astora nakazila veselosť, ale Astora si nikto nevšímal. Hlavné slova mal teraz Murdoch, a jeho obeťou bol ako obyčajne, Dupont.

— Vidíte, vidíte, Dupont, farár, ktorý vás krstil, iste by si nebol o vás pomyslel, že raz budete aj lietať Bohužiaľ, nedá sa o vás povedať, že by ste boli anjelom, hoci viete aj lietať...

Dupont trpezlivo znášal Murdochove vtipy a nálada bola všeobecne výborná. Novota prežitých udalostí k tomu prispievala a tak sa pomaly všetci smierili s osudom.

— Ešte pár dní potrvá tento stav, — vysvetľoval sir Richard, — a pomaly zase začne pôsobiť príťažlivosť ovšem príťažlivosť Mesiaca, ktorá bude o niečo menšia, ako príťažlivosť zemská. Budeme mať taký pocit, akoby sme omladli a naše pohyby nám budú pôsobiť menej obtiaží, ako doteraz.

— Ale ako budeme môcť prísť, keď sa s príťažlivosťou Mesiaca rýchlosť našej gondoly ešte zväčší? — opýtal sa James Preston. — Predsa pri takej rýchlosti nebudeme môcť vôbec prísť, lebo shoríme aj s gondolou na popol!

— O to nemusíte mať obavy, milý James. Podívajcie sa, — ukázal na náčrt gondoly, ktorý bol vyvesený na stene, — naša gondola je na tieto eventuality pripravená. Akonáhle sa dostaneme do sféry mesačnej príťažlivosti, zapojím zpiatočnú rýchlosť, ktorá sa bude úmerne zväčšovať, ako sa budeme približovať k Mesiacu. Je to čosi podobného, ako brzda na voze a tak pristanie na Mesiaci nás bude stať najviacej ak pár modrín na tele...

— Mňa by viacej zaujímalo, ako sa dostaneme nazpät', — zamiešal sa Dupont.

— Keď už budeme mať pod nohami pevnú pôdu, bude to najmenšia starosť. Ak ste si ešte v hangároch toho nepovšimli, gondola mala dva kruhové podstavce. Jeden tvoril základňu pri našom odlete so Zeme. Ten ostal dolu. Druhý, ktorý je pripevnený ku vzducholodi, bude tvoriť základňu odrazu pri návrate. Riadiace zariadenie pre návrat je umiestené v gondole, je to tento zelený vypínač, ktorým treba iba otočiť, a poletíme domov.

— Kiež by sa to podarilo! — povzdychli si všetci takmer jednohlasne.

Inšpektor Murdoch sa poďíval na hodiny na stene.

— Za pár minút nám Astor nariadi zatváraciu hodinu, — oznámil a s komickou vážnosťou poprosil sira Richarda, aby odclonil silitový oblôčik.

— Predpokladám, že James a Maureen sa budú chcieť poďívať do bledej tváre mesačného Muža. — povedal na vysvetlenie a rozchichotal sa svojim tichým smiechom.

X.

Prvý sa spamätal Murdoch. Zamrkal očami a siahol si rukou na hlavu, kde nahmatal poriadnu hrču.

— No, ďakujem pekne a potom vraj jemné pristenie! Vedí sa mi, že ostatných to uspalo lepšie!

V tej chvíli sa začali preberať z omámenia aj ostatní.

V očiach sira Richarda sa zračilo víťazstvo.

— A kedy už vyrazíme na prvú mesačnú prechádzku? — opýtal sa ho všetečne Murdoch. — Či azda by sa nám teraz patrilo aby sme naše pristenie na Mesiaci na prv oslávili? Tak sa mi vidí, že som medzi výstrojom gondoly videl raz fľašu koňaku!

Sir Richard uznal za dobré realizovať tento druhý Murdochov návrh, a vytiahol z priečinka fľašu.

— Pripíjam teda na zdravie všetkých nás tu prítomných námesačníkov, — predniesol inšpektor veselú zdravicu.

Sir Richard položil svoj pohár na stôl.

— Aj keď sme sem leteli nedobrovoľne, dúfam, že sa nerozhneváte, keď náš návrat na Zem odložíme o pár dní. Keď sme už tu, musíme sa trochu po Mesiaci aj popozerať.

Súhlasili všetci, ba ešte aj Dupont prikývol hlavou.

— Porozprávam vám teda ešte pár zaujímavostí, — povedal Sir Richard.

— Myslím, že neviete všetci, že my nie sme prví ľudia, ktorí navštívili Mesiac.

— Už v roku 1984 Fín, Arne Kainen, profesor astrofyziky, zostrojil raketovú strelu, s ktorou podnikol cestu na Mesiac, lenže bohužiaľ sa nevrátil. Podarilo sa mu poslať celý vedecký materiál o jeho ceste, a preto som aj dobu svojho odletu vypočítal tak, aby sme s gondolou pristali asi v tých miestach, kde kedysi pristal on. Chcel by som vypátrať príčinu, prečo sa nevrátil...

Sir Richard položil na stôl plastický globus Mesiaca a ukázal prstom na jedno miesto.

— Asi v týchto miestach mal pristáť, tak by azda aj vás zaujímalo, keby sme si to overili...

Astor medzitým vybalil jednu debnu s výstrojou a každému pridelil po jednom vzduchotesnom gumovom obleku s namontovaným prístrojom na výrobu vzduchu.

— Ovzdušie na Mesiaci sa totiž dýchať nedá, — vysvetlil Sir Richard, a oboznámil ich s mechanizmom dýchacieho prístroja.

Všetci sa obliekli, iba Dupont prejavil vôľu zostať doma, lebo vraj ho bolí hlava.

Murdochovi toto jeho chovanie bolo aj nápadné a jeho podozrenie ešte vzrástlo, keď aj Astor zostal doma.

Sir Richard otvoril dvere a prvý zo skupiny vykročil na pôdu Mesiaca.

Hlúčik pozemšťanov zastal na chvíľu nerozhodne v akomsi tichom pohnutí nad vážnosťou chvíle. James Preston zdvihol malý kamienok a pofažkával ho v ruke.

Potom sa pohlí.

Panenská mesačná pôda pôsobila cívo svojou mŕtvou čiernou farbou. Čosi neprirodzeného a ťažko definovateľného skľučovalo mysle všetkých.

Všade panovalo mŕtvoločné ticho, iba kroky chodcov dunely ťažkými kovovými údermi. Tak kráčal širokou mesačnou rovinou v hlbokom zamyslení. Potom sa rovina pozvoľna zvinila nevysokými kopcami, ktoré tvorily súvislé reťazovité pásy v polokoruhoch alebo vinovitých čiarach. Svahy kopcov boli hranaté a predstavovali najrozmanitejšie geometrické útvary.

Maureen nevdojak stisla Prestonovu ruku. Sir Richard s Murdochom kráčal vpredu, podobajúc sa vo svojich oblekoch mystickým netvorom. Maureen a James ostával za nimi čoraz vo väčšej

vzdialenosti. Cítili obaja čosi mohutné, čo na nich pôsobilo a bolo to akási spolupatričnosť ľudí, ktorí cítila, že sa našli.

Scenéria krajiny sa každým okamihom menila. Rozprávkovité osvetlenie pripadalo našim pútnikom ako pôsobivá divadelná scéna. Prechádzalo z moderných pastelových modroľalových farieb až do svetlooranžových odtienkov.

— Kývajú nám, James! — upozornila Prestora. — Utekajú k nám!

— Pozrite sa! Tam! — ukázal sir Richard prstom. — Tam je gondola Arne Kainena!

Všetci zrýchlili svoje kroky a po štvrtihodinke chôdze vyprahlou kamenitou pôdou, došiel k obrovskej guli. Nebolo pochyby o tom, že je to raketová strela profesora Kainena.

Všetko na tejto podivuhodnej gondole vyzeralo tak, akoby ju iba pred malou chvíľou bola opustila ľudská noha.

Dvere boli pootvorené a tak po chvíli váhania vstúpili. Aj usporiadanie predmetov vo vnútri pôsobilo takým dojmom, akoby sa mal jej majiteľ každým okamihom vrátiť. Bola oveľa priestaranejšia, ako gondola sira Richarda.

Sir Richard, keď si všetko poobzeral, zatvoril dvere a zapojil vzdušnú pumpu. Nato spustil kyslíkové zariadenia a tak mohli všetci odložiť svoje skafandre.

— Ba čo sa s chudákom stalo? — prvý vyslovil Murdoch otázku, ktorá sa takmer odrazu zrodila v myšlienkach všetkých.

— Vyzerá to tak, že pristal bez nehody. — odpovedal sir Richard, lebo, ako vidíte, mechanizmus gondoly je aj teraz v bezvadnom poriadku.

— Pozrite sa, tu je jeho písací stôl — povedal Preston. — A tu má rozložený akýsi denník...

Všetci prikročili zvedavo ku stolíku.

— Sú to chronologicky prevádzané zápisy o dôležitých udalostiach po pristaní na Mesiaci. Sú tu však iba zápisy zo šiestich dní. Ako vidím, profesor sa často sťažoval na srdce... Viete, čo si

myslím? Mali by sme sa pozrieť tu nablízku. V poslednom zápise zo dňa 29. novembra 1984 píše, že musí ešte podrobne preskúmať ložiská luniovej rudy na Martovom poli. Mám také tušenie...

Nahádzali na seba ochranné obleky a v náhlivosti opustili gondolu.

Nerobilo im ťažkosti nájsť cestu, lebo profesor Kainen si bol starostlivo porobil značky. A tak po štvrtýhodinke namáhavej cesty našli konečne, čo hľadali...

Našli postavu, schúlenú na zemi a oblečenú v podbnom úbore, aký mali oni sami. Eoly to pozostatky úbohého Arne Kaina

— Vidíte, bolo to srdce! — povedal sir Richard. Všetci štyria postáli na chvíľku, aby v hlbokom mlčaní vzdali hold pamiatke prvého človeka na Mesiaci.

— Súmrak už sadá a vy sa musíme vrátiť. Zajtra sa sem však vrátíme a riadne ho pochováme!

Sir Richard sa sohnul a vzal do ruky malý úlomok kameňa. Poobzeral si ho, a potom vybral z batchu olovený váleček a vložil kamienok do neho.

XI.

— Vari ste boxovali, Dupont? — opýtal sa inšpektor Murdoch, keď spozoroval veľkú modrinu na Dupontovom čele.

— Padol som s rebríka, — odpovedal mrzuto Dupont, ale Murdochov výraz tvári nenásvedčoval tomu, že by bol uveril.

Pri večeri sa rozpútal veľmi zaujímavý rozhovor, samozrejme zase bez Astora. Sir Richard sotva postačil odpovedať na všetky otázky, ktorými ho zasypávali.

— Jedno nemôžem pochopiť, — krútil hlavou Murdoch, — ako je to možné, že zariadenie Kainenovej gondoly funguje tak bezvadne aj po šesťdesiatichštyroch rokoch. Nerozumiem tiež, ako je to možné, že sa jeho telo zachovalo bez porušenia za taký dlhý čas. Také niečo predsa nie je možné, — divil sa.

— Ale, milý inšpektor, to je tiež jednoduché, — povedal sir Richard. Nezabúdajte, že na Mesiaci máme celkom inakšie ovzdušie, ako na Zemi. Je neobyčajne suché a nemá vonkoncom škodlivého vplyvu na kovy. Na telo nebohého Kaina pôsobilo konzervačne.

— A ešte by som sa vás chcel voľačo opýtať, — hovoril ďalej Murdoch. — Totiž čo to bol za kamienok, ktorý ste zdvihli tam kde sme našli Kainenove pozostatky, keď ste si ho tak starostlivo uschovali?

Namiesto odpovedi, sir Richard vybral kameň z puzdra. Bol to kameň vo veľkosti slepačieho vajca šedočiernej farby a kovového lesku.

— Tento kamienok, milý inšpektor, tento celkom obyčajný kameň, ako ho tu vidíte, obsahuje v sebe takú úžasnú energiu, o akej

nemáte ani potuchy. Je to hornina, v ktorej sa nachodí vo veľkom percente viazané lunium, vzácny prvok, ktorý sa získava iba veľmi ťažko a v mizivo nepatrnom množstve z kozmického prachu...

Sir Richard nemohol ďalej pokračovať, lebo Astora zachvátil kŕčovitý kašeľ, ktorý prehlušil jeho slová. Sir Richard sa chcel viac ráz vrátiť k tomuto predmetu, ale záchvat kašľa sa akoby naschvál vracal Astorovi vždy, keď chcel sir Richard pokračovať.

— Porozprávam vám to radšej inokedy, — povedal sir Richard, — Bude lepšie, keď sa pôjdeme všetci vyspať. Na ráno máme veľmi bohatý program. Ako sme prisľúbili, postavíme Arne Kainenovi mohylu a prenesieme všetky jeho písomnosti sem k nám!

Keď ráno vstali a poraňajkovali, vystrojili sa všetci muži na odchod.

— Vy bohužiaľ musíte ostať doma, — povedal sir Richard Maureen. — Cesta aj práca, ktorá nás dnes čaká, bola by pre vás namáhavá...

— Ale ja sa cítim dosť silnou! — namietala Maureen.

— Len vy pekne ostaňte, aspoň nám budete strážiť gondolu, aby nám ju mesačný Muž neukradol! — zavtipkoval si inšpektor.

— Ostatne, už aj preto nemôžete s nami, — namietal sir Richard, — lebo máme iba päť ochranných oblekov. Bohužiaľ, nepočítal som s toľkými cestujúcimi...

Nepozostávalo jej nič, iba poslúchať. Keď osamela, odokryla clonu z obloka a pozerala sa na exotickú krajinu, zaliatu sinavým svetlom. Pahorky a široké krátery dávno vyhaslých sopiek vrhaly podlhovasté modré tieň.

Skupina mužov sa vzdalovala až zanikla jej zraku celkom.

Oddala sa celá sneniu, a všetky tie udalosti, ktoré sa staly od onoho dňa, ako sa biely padák sniesol neďaleko New Castle, pripadaly jej ako podivný sen, ktorého smysel nechápala. Iba pudove cítila, že jej krcky boly od tej chvíle viazané ku krokom toho svetlovlasého chlapca...

Ako spomínala, zmocňoval sa jej časom pocit menejcennosti. Spomínala si i na sebeckého brata Dávida i na prísneho otca, ktorého ruka nepoznala pohladenie. A matku Maureen nepoznala. Prí týchto spomienkach zalievalo sa jej vnútro zatrpklým pocitom bolesti.

— V tejto začarovanej krajine, kde život ešte pred tisícročiami zaspal, musí všetko pozemské bolieť, — pomyslela si.

Vtedy jej preblesklo myslou, že to, čo cíti vo svojej hrudi, a čo bolí, bude láska. Tušenie premenilo sa na vedomie a tak Maureen vedela, že Jamesa Prestona ľúbi.

— Bože, aké by to bolo krásne, — pomyslela si, — prechádzať sa ruka v ruke po vresovisku a načúvať spevu vtákov tam doma. A dať sa hladkať teplým slnečným lúčom...

Podívala sa von oblôčkom.

Mŕtva krajina bola teraz na obzore ožiarená jasnoružovým svetlom a modravé tieň, čo ležaly v údolíčkách, premenily sa na fialové.

Čas utekal a Maureen sa oddala celkom svojmu sneniu, kým ju tŕder hodín neprebudil k skutočnosti.

Napadlo ju, že by sa muži mali už pomaly vrátiť. Pozrela sa inštinktívne von oblôčkom a uvidela v diaľke utekajúcu postavu, ktorá sa rýchle približovala. Sklamane si povzdychla, keď spoznala v prichádzajúcom Duponta. Pochytilo ju akési zlé tušenie, že sa voľačo prihodilo. V Dupontových pohyboch bolo čosi podivného, čo sa jej nepozdávalo. Rozoznala, že nesie v ruke tašku plnú čohosi a bolo jej veľmi čudné, prečo sa vracia len sám.

Dupont bol už iba na pár krokov od gondoly, keď videla, ako sa zrútil, bezvládne na zem.

Otvorila rýchlo dvere, ale suchý a nedýchateľný vzduch, ktorý dverami vnikol, ju dusil, preto zatvorila dvere, aby si pohľadala nejakú vreckovku. Medzitým však Dupont sa už posbieral so zeme a s námahou vystúpil na schodky.

Otvorila dvere a s vreckovkou na ústach vykročila na schody, aby mu pomohla. Začula ešte jeho smiech pod moskou, ale bolo neskoro, jeho päť ju srazila so schodkov na zem.

Nato zodvihol tašku, vbehol do gondoly, a prirazil za sebou dvere.

Maureen vstala, potácajúc sa a pľúca, ktorým sa nedostávalo dýchateľného vzduchu, hrozily prasknutím. Snažila sa nedýchať, hoci vedela, že je to beznádejné a keď už nemohla bez vzduchu ďalej vydržať, vtiahla vzduch plnými pľúcami. Mala pocit, akoby jej hrud' sovrela veľké kliešte, takú ťažobu cítila. Ešte pár ráz si vdýchla a vydýchla a potom padla v bezvedomí na zem.

XII.

Hromada nakopených balvanov rástla, ako prichádzali a odchádzali a premenila sa na úhľadnú mohylu, ktorá mala byť pomníkom veľkého a odvážneho muža vedy.

— Teraz sa vrátíme ku Kainenovej gondole, — povedal sir Richard, keď sa sklonením hlavy rozlúčili s mŕtvym, ktorý mal odpočívať vo svojom spánku po večné veky v studenej mesačnej krajine.

— A kde sa nám podeť Dupont? — preťakol sa inšpektor Murdoch, ktorý prvý spozoroval Dupontovu neprítomnosť.

Poobzerali sa jeden po druhom, ale Duponta nebolo nikde.

— Podívaj sa, aj moja taška s luniovou rudou je preč! — zľakol sa sir Richard. — Sem som si ju položil!

Inšpektor Murdoch si v duchu vynadal do somárov a volov, ale najradšej by sa bol nafackoval, keď si pomyslel na svoju ľahkomyselnosť, lebo cítil v Dupontovom zmiznutí čertovinu.

— Rýchlo ku gondole! — spamätal sa Astor.

— A Maureen je v gondole sama! — preblesklo Prestonovi myslou a v tušení čohosi zlého dal sa do behu.

Ostatní ho nasledovali.

Inšpektor Murdoch si vydýchol, keď v diaľke spozoroval obrysy gondoly. Preston neprestával utekať. Vtom spozoroval čosi čierneho pri schodkoch gondoly a obava o Maureen vzpružila jeho už ochabujúce sily.

Konečne dobehol a našiel Maureen skrútenú v bezvedomí na zemi.

— Maureen, prebuď sa! — volal na ňu v zúfalstve, keď držal v trasúcich sa dlaniach jej hlavu.

— Rýchlo jej dajte náhradnú masku, volal na neho sir Richard ešte zďaleka, — lebo sa udusí!

Preston porozumel a bleskove vytrhol z batohu náradnú masku ktorá patrila k obleku, pozrel sa, či je filter a kyslíková vložka v správnej polohe a nasadil ju dievčaťu na tvár. Prsty sa mu trasly a srdce mu divo búchalo.

Dobehli aj ostatní, keď sa do ticha mesačnej krajiny zarezal obrovský výbuch a gondola vyletela ako biesk, zanechajúc na starom mieste iba na polovicu roztrhnutý kruhový podstavec.

V ušľach užaslých mužov zvučal tenký kovový piskot letiacej strely a oni stáli s hlavami do výšky podvihnutými, iba Preston kľáčil ešte na zemi a držal v náručí nehybnú postavu Maureen.

Tí traja, čo stáli, podobali sa kamenému súsošiu. Ešte stále sa dívali hore, akoby nechápali, že tam unikla ich posledná a azda jediná nádej na návrat.

Možno, že v tej chvíli čakali na zázrak, ktorý mal prileteť shora lenže gondola bola preč a zázraky sa nestávajú ani na Mesiaci.

— Tak, čo teraz? — povedali takmer odrazu, ale ich slová pohltit chladný mesačný priestor a odpoveď neprichádzala.

— Musíme zachrániť Maureen! — povedal tichým hlasom Preston a podvihol sa so zeme.

— Odnesieme ju do gondoly Arne Kainena! — napadla spásna myšlienka Murdocha.

Malý hlúčik ľudí sa pohol a pomalý ohlas ich krokov zaznieval do tichej noci.

XII.

Čierne riasy Maureen O'Brienovej sa roztvorily iba na malý okamih a spokojne sa zase zatvorily. Krátky okamih postačil a Maureen sa uspokočila, lebo jej oči uvidely to, čo chcely vidieť. Mohly

sa preto spokojne zatvoril a jej tvárou mohol preletieť aj solva badateľný úsmev.

— Podťte sem rýchlo Murdoch! — volal James Preston. — Už otvorila oči, aj sa usmiala! Skutočne...

— Zato nemusíte tak kričať, že pobudíte ešte všetkých mesačných duchov! — pohoršoval sa Inšpektor svojim žartovným spôsobom, ale jeho pohoršenie nebolo naozajstné. Aj jeho veselosť bola iba predstieraná. Mal radosť, že sa zdravotný stav Maureen zlepšil, lebo keď ju toho dňa doniesli a položili na Kainenovo opustené lôžko, okrem Prestona nikto neveril na jej uzdravenie. Robili všetko, čo bolo v ich silách, dávali jej umelé dýchanie, pri ktorom sa všetci vystriedali a zapotili a výsledok ich úmornej námahy sa neukazoval. Konečne sa jej vydral z pŕs slabučký vzdych a tak bola Maureen zachránená. Inšpektor sa tomu zo srdca tešil, ale zase na druhej strane ich polohenie bolo nielen beznádejné, ale i zúfalé. S konzervami a ostatnými zásobami, ktoré sa na Kainenovej gondole našly, mohli vydržať nažive iba pár mesiacov.

Táto vec trápila aj sira Richarda, ale nikto nenadhodil na pretras túto smutnú okolnosť. Báli sa čo i len pomyslieť na to.

Iba Prestonove oči žiarili šťastím.

— Šťastný blázon, — pomyslel si Murdoch a prisadol si k sirovi Richardovi, aby ho upozornil na žalostné perspektívy ich beznádejného stavu.

Sir Richard sedel za stolom s hlavou složenou v dlaniach a pozeral sa do prázdna.

Astor si uchoval svoju obvyklú duševnú rovnováhu, a bol celkom spokojný, keď sa mohol paprať vo svojich prístrojoch. Aspoň považoval prístroje Arne Kainena za svoje a presedel u nich celé dni.

— Urobil som celú Inventúru našich zásob aj rozpočet, — nakúsol nepríjemný predmet hovoru Murdoch — Nie je to zatiaľ najhoršie, — pokúsil sa hovoriť uspokojovým tónom, ale nedarilo sa mu to. — Prístroj na výrobu vody z ovzdušia funguje nejaké dobný konzerv máme a tak, keď som to prepočítal po dávkach na dni, vychádzajú nám dva mesiace. Pri krajnom šetrení tri...

— A potom? — vyslovil nepríjemnú otázku sir Richard.

Murdoch iba pokrčil plecami.

Prešlo zase pár dní a Maureen sa za ten čas celkom spamätala. Preston sa od nej nepohol a obidvaja robili dojem šťastných mlencov. Sedávali u obloka, držali sa za ruky a väčšinu času mičali.

Poznanie, v akom beznádejnom postavení sa nachodía, nezapôsobilo na Maureen tak, ako sa Preston obával.

— Keď človek miluje a je milovaný, azda nič nemôže narušiť jeho šťastie, — zafilozofovala si Maureen.

— Predsa by bolo tisíc ráz krajšie prežiť lásku tam dolu na Zemi, ktorá je jedinou kolískou lásky aj nenávisti, — povzdychol si. — Podívaj sa na prípad sira Richarda! Bol znechutený nenávisťou, ktorá vládne medzi ľuďmi. Až na Mesiac utiekol pred touto ľudskou nenávisťou, sem do tejto krajiny mŕtveho ticha! A čo myslíš, čo oviáda teraz celé jeho vnútro? Túžba, aby sa mohol navrátiť tam kde sa odjakživa viedol večitý boj človeka o život...

— Bolo by to ozaj krásne! — povzdychla Maureen, lenže pre nás niet návratu...

— A čo by nebolo! — vykrikol odrazu víťazne Astor a udrel päšťou do stola, až rozmontované kovové súčiastky strojov poskočily. — Ešte zajtra nastúpime zpiatočnú cestu na Zem!

Astorove slová zapôsobily ako bomba.

— Premýšľal som o tom ako by sme sa mali vrátiť na Zem, — pokračoval Astor, — a prišiel som na to, že je to veľmi ľahký problém. Vrátime sa v gondole Arne Kainena...

Sir Richard sa chytil za hlavu.

— Bože, prečo sme nemohli na tú myšlienku prísť ihneď, veď je to také jednoduché!

— Ja som na to prišiel ihneď, — povedal Astor, ale nechcel som v nikomu vzbudzovať falošné nádeje, preto som si najprv preskúšal činnosť prístrojov a previedol som niektoré opravy. A teraz vám prezradím ešte niečo!

Astor po týchto slovách si pokojne složil z nosa okuliare a zahodil ich bez rozpakov do kúta.

Potom ráznym trhnutím oddelil si od tváre falošnú bradu a Jamesa Prestona sa zmocnil závrat.

V ušpinenom a kedysi bielom Astorovom plášti stál pred ním lord Cecil Preston, jeho nevlastný a za mŕtveho považovaný otec!

Hodnú chvíľu ležali si otec a syn v náručí.

— Ty si teda nepadol za obeť atentátu v Preston Hill?

— Ako vidíš, nestalo sa mi vtedy nič, lebo žijem a som tu spolu s tebou, hoci je to aj na Mesiaci! Ale teraz sa podľa možnosti zdržíme diých a zbytočných vyprávání. Raz, až budeme sedieť niekde v teplej izbe tam dolu, vysvetlíme si vzájomne všetko. Aj to, prečo som potreboval doporučenie od profesora Harlowa, aby som mohol vystupovať ako spolupracovník sira Richarda v maske podivínskeho Astora. Vráťme sa teraz radšej k tomu, čo zaujíma myšlienky nás všetkých. Ku gondole Arne Kainena! Ale o tom už bude rozhodovať sir Richard Mahoney...

— Dá Boh, — povedal sir Richard, — že vás všetkých dopravia tam, kde jedine môže byť človek šťastne živý! Na Zem...

— Dávajte si pozor! — varoval sir Richard, — lebo Kainenova raketová strela nie je tak jemne perovaná, ako bola naša. Pripravte sa na trhnutie a najmä vy, inšpektor, nedržte si jazyk medzi zubami lebo by ste si ho mohli odhryznúť!

Murdoch však na vtip nereagoval.

— Čože to tam stvárate, inšpektor, — opýtal sa James Preston Murdocha, ktorý maľoval kriedou čosi na stene gondoly.

Murdoch sa zasmial svojim tichým smiechom.

— Veru je to na vás vidno, že ste ešte nesedeli v chládku Preston, lebo každý priemerný zločinec by vám vedel povedať, že teraz maľujem na stenu toľko čiar, koľko dní nás delí od návratu. Každý deň smažem jednu, a poslednú vtedy, keď šťastne pristane. Ani si nevliete predstaviť, aká je to ohromná zábava!...

Sir Richard Mahony sedel za aparátom a držal v ruke osudné páku. Lord Cecil Preston, niekdajší Astor, sedel vedľa neho. Obojdvaja boli príviazaní ku stoličkám ochrannými remeňmi a na hlavách mali kožené kukly.

Ostatní traja sedeli na lavičke, takisto pripútaní zabezpečovacími remeňmi. James a Maureen sa držali za ruky.

— Pripravte sa, pozor! — zakričal sir Richard. — Teraz!

Posledné slovo sa však stratilo v ohromnej detonácii a naši cestujúci mali dojem, že sa gondola v najbližšom čase musí rozleť na márne kúsky. Nestalo sa však nič, iba čo remene trochu zaprašťaly a päť ľudí s mysľami naplnenými nádejami aj pochybnosťami, si spokojne vydýchlo.

— Príťažlivosť Mesiaca je menšia ako zemská, preto, len čo preletíme takzvanou indferentnou sférou, nasadíme zplatočnú rýchlosť. Ako som to už raz povedal, je to zariadenie také ako po vedzme brzda. Len sa obávam, aby druhá náložka nebola slabá lebo...

— Rozumlem, čo chcete povedať, — prevzal jeho slová Murdoch, ktorému sa zasa navrátil jeho predošlý humor, — lebo keby bola náložka slabá, mohlo by sa stať, že by sme sa uvítali s matičkou Zemou tak búrlivo, že by sa nám aj dych zarazil!

— Vyjadril ste sa celkom správne, inšpektor. Dych by sa nám ovšem zarazil na večné veky. No, ale nebojme sa, keď sa nám podarilo odletieť, podarí sa nám už aj pristáť.

Čas utekal a inšpektor Murdoch každý večer poctivo sotleral kriedou namaľovanú čiaru, nezabudnúc doprevádzať svoj úkon sériou obvyklých žartov.

— Poďívajte sa rýchlo, ľudia, — zvolal lord Cecil a jeho hlas sa trlasol od vzrušenia.

Inšpektor priskočil k obloku.

— Čosi letí k nám úžasnou rýchlosťou! — zvolal. — Ale, ved je to naša stará gondola! — zreval odrazu!

Keď Maureen s Prestonom priskočili, uvideli už len, ako strieborná gondola sira Richarda Mahoneya preletela okolo nich ako blesk.

— Ale to predsa nie je možné, aby naša gondola letla popri nás! — krútil hlavou inšpektor Murdoch.

— Máte pravdu! — povedal sir Richard, — ona ani neletela, ale my sme preleteli okolo nej a bol to taký optický klam ako, keď sa nám vidí, že vlak stojí a stromy utekajú.

— Vy si myslíte, že to bola naozaj gondola s Dupontom? — opýtal sa James.

— Bola to určite ona a ja aj tuším, ako sa to mohlo stať — zamlešal sa do debaty lord Cecil. — Pamätáte sa, že keď sme pristali na Mesiaci, bol riadiaci aparát zameraný na zpiatočnú rýchlosť? Nálož sme síce vymenili, ale nechali sme zameranú tú vzdialenosť, ako keď sme mali pristáť...

— Čo tým chcete povedať? — opýtal sa Inšpektor.

— To, že Dupont predsa nebol dosť múdry, aj keď sa mu podarilo nás oklamať a tak tá náhoda, že sme ihneď po pristatí nepremenili zameranie prístrojov, spôsobila Dupontov koniec.

— Ešte vždy nerozumiem, čo sa s Dupontom stalo! — vravel Inšpektor.

— To sa stalo, že raketové výboje prestaly pôsobiť práve na hranici príťažlivosti Mesiaca a naša gondola uviazla v indiferentnom pásme.

— A čo sa teraz stane s Dupontom? — opýtala sa Maureen.

— Naša Zem dostane teraz novú malú obežnicu. Našu gondolu, ktorá bude odteraz obiehať spolu aj s Mesiacom okolo našej Zeme. Duponta stihol zaslúžený trest, hoci mu to isto nikto z nás nepraje. Pochybujem, že by dlho vydržal s nervami.

Maureen sa striasla.

— Veru, oproti jeho terajšej situácii, videly by sa teraz Dupontovi steny dartmcorskeho väzenia rajom. Mám taký pocit, že keď sa niekedy podívam na Mesiac, vždy si budem musieť spomenúť na jediného muža, ktorému som povedal osudné „v mene zákona“ a ktorý mi unikol, — povedal Murdoch a nato vytiahol ušpičenú hodvábnu vreckovku, aby sotrel so steny predposlednú čiarku.

Tej noci obyvatelia Kainenovej gondoly nespali pre veľké vzrušenie. Dívali sa posledný ráz zo silitového obloka na ožiarený oblúk zeme, ku ktorému sa blížili s nádejami aj s obavami v srdciach.

O dvanásť hodín nato, kúpala sa gondola vo vlnách kanálu La Manche.

XV.

Lord Cecil Preston položil svoj pohár s penivým šampanským na stôl.

— ... a tak pekelný stroj, ktorý mi Dupont a spol. vtedy poslali, síce vybuchol, ale ja som si to zariadil tak, že som bol v tom čase už dávno na míle ďaleko. Na tom sa vlastne zakladal celý môj plán! Priatelia ma oplakali a noviny chrlily nekrológy o mojich vynikajúcich vlastnostiach, zatiaľ, čo som nastúpil službu u sira Richarda Mahoneya na doporučenie, ktoré mi môj priateľ, profesor Harlow ochotne vydal. A stopy viedly skutočne na zámok sira Richarda, ktorý nemal ani tušenia, o akú veľkú cenu Dupont a spol. hrajú...

— Teraz vám to už môžem prezradiť, — zamiešal sa Murdoch, ktorý sa na slávnosti veľmi zle cítil, lebo ho tlačil úzky golier, — že veľmi dlho som pokladal za hlavného vinníka vás, lord Cecil. Musíte uznať, že vaše chovanie bolo veľmi podivné a potom, — ale nenahnevajte sa, — vaša lebka podľa znakov Lombrosa, je typickou lebkou zločínca!...

Po Inšpektorových slovách zaburácal sálou obrovský smiech.

— Ale ešte vždy nevieme, aký cieľ sledoval Dupont, — namietol sir Richard Mahoney.

— Dupont bol iba malou veľičnou. Jeho úlohou bolo iba, aby diplomaticky umiestnil na vašej gondole Dr. Tsuoko Nagavu, ako delegáta Svetovej federácie vedeckých pracovníkov. Vedecké pátranie nebolo vlasným Nagavovým úkolom. Nagava mal pre Blok ázijských národov zaobstarať vzácny rádioaktívny prvok lúnium, čím by sa bol Blok stal neobmedzeným pánom nad svetom. Potom však, ako už viete, vyvinuly sa udalosti celkom inakšie a Dupont sa dostal spolu s ostatnými proti svojej vôli na Mesiac. Vtedy sa pokúsil o svoj posledný špinavý kúsok a unikol nám v gondole aj s veľkou zásobou lúnia. Lenže, ako viete, vydal sa na cestu, ktorá nemá návratu...

— Á my, čo sa nám podarilo uniknúť so Zeme na Mesiac a potom šťastlivo sa vrátiť, sme aspoň o jednu skúsenosť bohatší, — prevzal slovo sir Richard Mahoney. Nám, ktorí sme boli unavení životom, vrátila sa viera v lepšieho človeka, ktorého bytie je viazané k Zemi — jedinému nášmu domovu, z ktorej sme vznikli a do ktorej sa aj navrátíme...

— Ba kde sú naši novomanžella, Maureen a James? — opýtal sa po chvíli lord Cecil.

— Dívajú sa iste na Mesiac, ktorý ani po tom všetkom, čo tam prežili, nestratil pre nich svoju romantiku, — odpovedal inšpektor Scotland Yardu, Murdoch. — Pre nás starších ostáva však aj iná útecha! — ukázal prstom na prázdnu fľašu od šampanského.

— Možno, že máte pravdu! — usmial sa sir Richard, — ale pre každý prípad zacengám na sluhu, aby nám priniesol novú.

Prečo aj Vy

nepatríte medzi stálych predplatiteľov

NAŠICH ROMÁNOV?

Viete, že si náš časopis môžete objednať za

VÝHODNÉ PREDPLATNÉ?

Na celý rok (24 čís.) Kčs 200.—

Na pol roka (12 čís.) Kčs 100.—

Je to lacnejšie
rýchlejšie
a pohodlnejšie

Píšte na adresu:

**Administrácia Naše romány,
Bratislava, Ul. Partizánov 13.**